

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה עט/14

ג' באדר ב' התשע"ט (10.3.2019)

הודעה מס' עט/14

מתן חוות דעת רפואית כמומחה מטעם בית-המשפט בהליך בו המדינה צד

1. פסקה 42.434 (א) לתקשי"ר קובעת, כי לרופא עובד המדינה אסור לתת חוות דעת רפואית שעשויה לשמש ראיה נגד המדינה או אחד ממוסדותיה, בהליך שהמדינה או אחד ממוסדותיה צד לו, אלא אם קיבל אישור לכך מוועדת החריגים. איסור זה חל גם אם חוות הדעת ניתנת במסגרת עיסוקו בעבודה פרטית או בפרקטיקה פרטית שאושרה לו.

2. בהליך בג"צ 9198/02 ההסתדרות הרפואית לישראל נ' מד"י מיום ג' בתשרי התשס"ט (2.10.2008) נקבע בין היתר, כי המקרים שבהם רופא עובד מדינה נותן חוות דעת בין כמומחה מוסכם על שני הצדדים, ובין כמומחה מטעם בית המשפט, בתיקים להם המדינה היא צד, אינם נכללים במסגרת ההגבלה של הנסמן הנ"ל. כל זאת בכפוף לכך שיש לרופא זה אישור לעבודה פרטית או פרקטיקה פרטית לפי העניין, ובנוסף שמתן חוות הדעת לא ניתנה בניגוד לדין אחר או במצב של ניגוד עניינים.

3. התיקון לתקשי"ר בהתאם לנ"ל כלול בדף ההחלפה המצורף להודעה זו.

פרופ' דניאל הרשקוביץ
נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

להכניס את הדפים שכותריהם			להוציא את הדפים שכותריהם			אסמכתא
42.433	-	42.431	42.433	-	42.431	עט/14 (פסקה 42.434(ו))
(דף אחד)			(דף אחד)			

42.43 - רופאים - פרקטיקה פרטית, עבודה פרטית, עבודה בתאגיד בריאות, מתן חוות דעת רפואית

42.431

פרקטיקה פרטית

- (א) "פרקטיקה פרטית" - הגדרה:
- מתן טיפול ו/או שירות רפואי, תמורת תשלום, לרבות יעוץ רפואי, במסגרת קליניקה פרטית, שנמצאה בבעלותו של הרופא, או שהינו שותף או בעל מניות בה, או שנהנה מכל זכות אחרת בה, לרבות מתן שירותים או העסקה בדרך אחרת - כרופא עצמאי, באחת מקופות החולים;
- (ב) רופא מומחה הרוצה לעסוק בפרקטיקה פרטית, רשאי לעשות זאת על-פי אישור המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוסמך לכך על ידו, ואושר על-ידי נציבות שירות המדינה;
- (ג) ניתן לרופא אישור לעסוק בפרקטיקה פרטית, ינוכו 5% ממשכורתו, אם הוא מועסק במשרה מלאה. לרופא המועסק במשרה חלקית לא ינוכו 5% ממשכורתו;
- (ד) אישור לפרקטיקה פרטית יינתן לתקופה של חמש שנים. שינוי כלשהו בפרטי הבקשה שאושרה במהלך תקופה זו או הארכת תוקף ההיתר, מחייב פנייה מחודשת למתן היתר. המנהל הכללי או מי שהוסמך על-ידו כאמור בנסמך (ב) לעיל, רשאי להאריך את תוקף ההיתר כל פעם בחמש שנים נוספות;
- (ה) סייגים למתן היתר לפרקטיקה פרטית:
1. רופא אינו רשאי לעסוק בפרקטיקה פרטית אם יש בכך משום התנגשות אינטרסים עם תפקידו או עם עבודתו בשירות, או אם עלול להיווצר מצב כזה;
  2. לא יינתן היתר לפרקטיקה פרטית במסגרת שעות עבודה הנהוגות במקום עבודתו של העובד, בין אם עסק על-פי הוראה כללית או על-פי הוראה משרדית, לרבות בזמן כונוניות מתוכננות ותורניות;
  3. רופא לא יורשה להשתמש לשם ביצוע פרקטיקה פרטית הן בשכר והן שלא בשכר, בצידו או ברכוש שהועמדו לרשותו מטעם המדינה לשם מילוי תפקידו (כגון: חדר עבודה, ציוד, טלפון, משלוח דואר, רכב ממשלתי וכיוצא בזה).

(סג/3)

42.432

עבודה פרטית

- אישור לפרקטיקה פרטית אינו מהווה אישור לעבודה פרטית. רופא שאושרה לו פרקטיקה פרטית הרוצה לעבוד גם בעבודה פרטית חייב להגיש בקשה כמקובל.
- "עבודה פרטית" - עבודה כשכיר במוסד או גוף חיצוני כמוגדר בפסקה 42.402 לרבות:
- (א) השתתפות בוועדות רפואיות:
- השתתפות בוועדות רפואיות בתשלום בשעות העבודה הנהוגות - אסורה;
- השתתפות בוועדות כאלו שלא בשעות העבודה הנהוגות, טעונה היתר לעבודה פרטית;
- (ב) חברות בהנהלת תאגידים - לעניין חברות בהנהלת תאגידים, ראה סעיף 43.02:
- (ג) על פעילות הוראה והדרכה של רופא יחולו הוראות פסקה 53.396.

(עב/18)

42.433

עובדי המדינה בתאגיד בריאות

- (א) על עובדי המדינה בתאגיד בריאות להגדרתו בסעיף 21 לחוק יסוד התקציב, התשמ"ה-1985, הפועל באותו בית החולים הממשלתי בו מועסק העובד, לא יחולו הוראות סעיפים 42.41 ו-42.42 למעט פסקה 42.411(ח);
- על עובד כנ"ל יחולו ההוראות והתנאים שנקבעו בתקנות יסודות התקציב (כללים להפעלת תאגיד בריאות), התשס"ב-2002 והתוספות לתקנות אלו (להלן - "כללים להפעלת תאגיד בריאות");
- (ב) עובד עובד מדינה בתאגיד בריאות שלא בהתאם לכללים להפעלת תאגיד בריאות, תיחשב עבירה משמעת לפי סעיף 17 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, כפי שנקבע בסעיף 16 לכללים כאמור;
- (ג) על עובד המדינה המבקש לעבוד בעבודה פרטית נוספת בנוסף לעבודתו הפרטית בתאגיד הבריאות באותו בית חולים בו הוא מועסק, יחולו הוראות סעיפים 42.41 ו-42.42.

(סג/3)

42.434

מתן חוות דעת רפואית

- (א) לרופא עובד המדינה אסור לתת חוות דעת רפואית שעשויה לשמש ראייה נגד המדינה או אחד ממוסדותיה, בהליך שהמדינה או אחד ממוסדותיה צד לו. איסור זה חל גם אם חוות הדעת תינתן במסגרת עיסוקן בעבודה פרטית או בפרקטיקה פרטית שאושרה לו;
- (ב) רופא יכול להעיד על עובדות הידועות לו אישית בנוגע לטיפול בחולה. עדות זו על מצב בריאותו של החולה, אפשר שתיתן בעל-פה או בתעודה רפואית לפי פקודת הראיות, שתכלול ממצאים של בדיקה ולעיתים גם המלצה או הוראות בדבר טיפול;
- (ג) מנהל המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה והמנהל הכללי של משרד הבריאות, או מי שהוסמך לכך על ידו, יישמשו ועדת חריגים לעניין זה. רופא מומחה המבקש לתת חוות דעת רפואית, יפנה לוועדה ויבקש את אישורה. הוועדה תברר את נסיבות העניין, את מומחיות המבקש ואת קיומם של מומחים נוספים בתחום הנדון. הוועדה תבדוק אם ניתן להגיש את חוות דעתו של המומחה בהסכמה בין הצדדים. כמו כן, תיבדק האפשרות שהרופא ייתן את חוות דעתו כחלק מעבודתו בשירות המדינה, והתמורה עבור חוות דעתו תועבר לאוצר המדינה. הוועדה תאשר מתן חוות דעת כמבוקש, אם שוכנעה:

1. שהרופא המבקש הוא מומחה יחיד, או מומחה יחיד הניתן להשגה שהוא עובד המדינה;
  2. במקרים מיוחדים - אם אין שרופא המבקש מומחה יחיד - מנימוקים שיירשמו.
- (ד) הוראות פסקה זו לא יחולו על תחומים רפואיים אשר יפורטו ברשימה המתפרסמת באתר האינטרנט של משרד הבריאות ואשר תעודכן מעת לעת עם נציבות שירות המדינה. רופא העוסק בתחומים רפואיים אלה רשאי ליתן חוות דעת רפואית מטעמו בהליכים כנגד המדינה, ללא צורך בפנייה לוועדת חריגים. אין באמור כדי להוות היתר למתן חוות דעת בניגוד לכל דין, ובכלל זה כאשר הרופא נתון במצב של ניגוד עניינים הנובע מתפקידו או נסיבות המקרה. במקרה של ספק יוכל הרופא לפנות בשאלה אל ועדת החריגים, שתוכל להכריע בשאלת ניגוד העניינים. (שע/22)
- (ה) ניגוד עניינים לעניין זה ייחשב:
1. מתן חוות דעת כנגד המוסד בו עובד עורך חוות הדעת או מי מעובדיו;
  2. רופא הממלא תפקיד שלטוני, כגון: הפעלת סמכות פיקוח או רישוי על-פי דין ומתן חוות דעת באותו תחום;
  3. רופא שעיקר עיסוקו הינו במתן חוות דעת רפואית. (עב/6)

- (ו) הוראות פסקה זו לא יחולו על רופא עובד המדינה שהתמנה כמומחה מטעם בית המשפט או רופא המוסכם על שני הצדדים להליך המשפטי, ובתנאי שיש לרופא זה אישור עבודה פרטית או פרקטיקה פרטית לפי העניין, וכן שמתן חוות הדעת לא ניתנת בניגוד לדין אחר או במצב של ניגוד עניינים. (עט/14)

42.435

רופא שקיבל ממעסיקו אישורים לעבודה פרטית, ו/או לפרקטיקה פרטית, רשאי בזמן שאינו חלק משעות העבודה בסידור עבודה גמיש שלו כמוגדר בהסכם הקיבוצי מיום כ"ה באב התשע"א (25.8.2011), לעסוק בפרקטיקה פרטית או בעבודה פרטית, על-פי הוראות פרק משנה זה. (עב/18)

42.44 - עבודה פרטית של עובד המועסק בתנאים מיוחדים

42.441

עבודה פרטית במשרה חלקית

בפסקה זו "משרה חלקית" - חלקיות ההעסקה של 2/3 משרה מלאה ומטה.

- (א) משרד המעוניין להעסיק עובד במשרה חלקית, חייב לקבל ממנו פירוט מלא של עבודתו ושל עיסוקיו האחרים. המשרד יבדוק את עיסוקיו האחרים, ויבטיח כי הם תואמים את התנאים ואת הסייגים בדבר מתן היתר לעבודה פרטית המפורטים להלן. משיינתן לעובד אישור להסדר המשלב עבודה חלקית כעובד המדינה עם עבודה במקום עבודה אחר, יהיה האישור תקף כל עוד לא חל שינוי המצדיק לדעת האחראי בחינה מחודשת של היתר עבודה פרטית; (עא/2)
- (ב) על אישור העסקתו של עובד במשרה חלקית כאמור, יחולו הוראות פרק משנה זה, למעט החריגים הבאים:
1. הסייגים בפסקה 42.415(ו) ו-42.415(יב) יחולו בימים בהם מועסק העובד בימי עבודה מלאים;
  2. הגבלת השעות בפסקה 42.421 לא תחול על עובד כאמור, למעט פסקה 42.421(ג), שתחול בימים בהם מועסק העובד בימי עבודה מלאים;
  3. הגבלת ההשתכרות בפסקה 42.424 לא תחול על עובד כאמור.
- (ג) הסמכות למתן היתר לעבודה פרטית לעובד כאמור היא כמפורט בפסקה 42.412, וההיתר יינתן על-פי הנהלים המפורטים בסעיף 42.49;